

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519204957
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519204957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: W., E.. XX.XX.XXXX W. Z., E.. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, A. E. I., toho času Centrum pre deti a rodiny Veľké Kapušany, zastúpené kolíznym opatrovníkom JUDr. O. S., vyšším súdnym opatrovníkom Okresného súdu Košice II, deti rodičov: matky U. A., E.. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, A. E. I. a otca neuvedeného, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e u maloletých detí A.: W., nar. XX.X.XXXX a Z., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť v zariadení Centrum pre deti a rodiny Veľké Kapušany so sídlom Juraja Dózsu 927/32, Veľké Kapušany.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, zariadeniu v ktorom budú maloletí umiestnení, počnúc právoplatnosť tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 05.08.2019 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom A.: W., E.. XX.X.XXXX W. Z., E.. XX.X.XXXX, z dôvodu, že doterajšie opatrenia nevedli k dostatočnej náprave a úprave rodinných pomerov a matka nevytvorila podmienky pre návrat maloletých detí do rodinného prostredia.

2. Návrh odôvodnil tým, že maloleté deti W. W. Z. sa narodili mimo manželstva, z náhodného vzťahu matky U. A., E.. XX.X.XXXX. Otcovstvo k nim doposiaľ určené nebolo. Matka má vyživovaciu povinnosť k štyrom deťom: W., D., W. W. Z.. Okrem nich má matka ešte tri pľnoleté deti, W.Á., Z., ktorá je ťažko zdravotná postihnutá a ktorá je umiestnená v ústavnom zariadení na základe odkázanosti na sociálnu službu v Rakovci nad Ondavou a W., ktorá je tiež ťažko zdravotne postihnutá, bola umiestnená v Domove sociálnych služieb Strážske. Rodina bola úradom pravidelne monitorovaná z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti a z dôvodu záškoláctva, vyhodnotená strednou mierou ohrozenia. Napriek pravidelnému monitorovaniu matka starostlivosť o deti nezlepšila, nemala zabezpečené takmer žiadne potraviny. Maloleté deti boli neustále špinavé a zanedbané, nemali k dispozícii dostatok oblečenia a obuvi. Domácnosť bola zanedbaná a špinavá. Podmienky, v ktorých maloleté deti žili boli nevhodné a ohrozovali ich na fyzickom a psychickom zdraví. Z uvedeného dôvodu boli maloleté deti W. W. Z. uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/41/2018-9 zo dňa 8.2.2018, právoplatným dňa 8.2.2018, neodkladne zverené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany. Maloletým deťom Matovým bolo uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/158/2018 zo dňa 19.9.2019 právoplatným dňa 23.10.2018, uložené výchovné opatrenie, na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení Centrum pre deti a rodiny Veľké

Kapušany, ktoré však nespĺnilo svoj účel a na základe tejto skutočnosti boli maloleté deti na základe uznesenia Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/99/2019 zo dňa 17.4.2019, právoplatného dňa 22.5.2019 neodkladným opatrením zverené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany. Matka bola v júli 2019 prepustená z výkonu trestu odňatia slobody a naďalej obýva jednu izbu bytového domu v rómskej osade v Moldave nad Bodvou. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. V spoločnej domácnosti žije so svojim druhom A. G. W. synom W.. O maloleté deti sa zaujíma len prostredníctvom telefonického kontaktu sprostredkovaným terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta Moldava nad Bodvou.

3. Matka sa v konaní žiadnym spôsobom nevyjadrila. Pojednávania sa nezúčastnila z dôvodu, že nemá peniaze.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením správy Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany, správy ÚPSVaR Košice a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu č.k. 9P/41/2018, 19P/158/2019, 9P/99/2019 a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Riaditeľstvo Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany v správe o mal. Z. A., E.. XX.XX.XXXX W. A.. W. A., E.. XX. XX. XXXX uviedlo, že mal. Z. je v školskom roku 2019/2020 žiačkou 9. ročníka Špeciálnej základnej školy variant B vo Veľkých Kapušanoch, kde navštevuje triedu s vyučovacím jazykom slovenským. Jej školské výsledky sú dobré. Slovná zásoba veľmi chudobná. Hovorí po maďarsky a po rómsky ale snaží sa aj po slovensky. Na vyučovacích hodinách nie je aktívna. Koncentrácia krátkodobá. Školský poriadok dodržiava. Mal. Z. je nekonfliktná, priateľská, usmievavá, milá v cudzom prostredí hanblivá a utiahnutá. Na verejnosti sa správa slušne. Vychovávateľov rešpektuje a váži si ich, veľmi rada sa zdržiava v ich spoločnosti, rada s nimi komunikuje. V skupine je spolu so svojim bratom, s ktorým má vytvorený pekný vzťah. V skupine detí je obľúbená. Do domácich prác sa zapája, je pomerne zručná, veľmi aktívna a v prípade, že ju činnosť zaujme je vytrvalá a teší sa z dobre vykonanej práce. Rada upratuje a pomáha pri varení. Vo voľnom čase rada kreslí, vyfarbuje omaľovánky, počúva hudbu, hrá spoločenské hry a hry na dvore. Navštevuje Centrum voľného času. Hygienické návyky má osvojené. O svoj zovňajšok dbá. V osobných veciach si udržiava poriadok. Zdravotný stav je dobrý, neužíva žiadne lieky. Mal. W. je v školskom roku 2019/2020 žiakom 3. ročníka Špeciálnej základnej školy vo Veľkých Kapušanoch, kde navštevuje triedu s vyučovacím jazykom slovenským. Jeho školské výsledky sú dobré. Slovná zásoba chudobná. Logické myslenie na nízkej úrovni. Hovorí po maďarsky a po rómsky ale snaží sa aj po slovensky. Školský poriadok dodržiava. Mal. W. je nekonfliktný, milý, usmievavý, priateľský. Na verejnosti sa správa slušne. Dospelých rešpektuje, vychovávateľov si váži. V skupine je spolu so svojou sestrou, s ktorou má vytvorený pekný vzťah. V skupine detí je obľúbený, kamarátsky. Do domácich prác sa zapája veľmi rád. Je manuálne zručný, ale málo samostatný, stále ešte potrebuje usmernenie a kontrolu. Rád pomáha v dome, ale aj okolo domu, pri menších opravách, kosení. Do spoločenských aktivít sa zapája. Vo voľnom čase rád vyfarbuje omaľovánky, hrá spoločenské hry, počúva hudbu, venuje sa rôznym športom. Zúčastnil sa na akcii Pohár Karola Poláka 2019. Navštevuje Centrum voľného času. Hygienické návyky má osvojené, je však potrebná kontrola. V osobných veciach sa snaží udržať si poriadok. Jeho zdravotný stav je dobrý, žiadne lieky neužíva. Matka maloleté deti telefonicky kontaktovala spolu so synom v mesiaci január dvakrát cestou komunitného centra. V mesiaci jún matka telefonicky žiadala o prázdninový pobyt maloletých detí, v čom jej nebolo vyhovené z dôvodu, že nevedela udať adresu (miesto), kde budú deti tráviť prázdniny.

6. Úrad v správe zotrval na stanovisku uvedenom v návrhu.

7. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

8. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

9. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 62 ods. 1, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa nariadiť ústavnú starostlivosť. Matka nie je schopná deťom zabezpečiť podmienky na návrat do rodinného prostredia, pričom hygienické pomery domácnosti matky maloletých sú na veľmi nízkej úrovni. Matka neprejavila žiadnu snahu v tomto smere, a to ani počas nariadeného výchovného opatrenia. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, preto je nevyhnutné maloletých umiestniť do ústavnej starostlivosti.

15. Vzhľadom k majetkovým pomerom matky, súd uložil matke povinnosť platiť výživné len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé maloleté dieťa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).